

Szimbio Lab ESC 31 workshop sorozat

Márföldi Dóra
okl. textiltervező művész
dori.marfoldi@gmail.com

A Szimbio Lab csoport 2021 nyarán alakult **Kis-Baraksó Alexandra, Huszár Fanni és Márföldi Dóra** összefogásával. A három alkotó eltérő szegmensekben tevékenykedik, de mindannyiuk munkásságában kiemelt helyen szerepel a textil területe és a hozzá kapcsolódó fenntartható tervezési szemlélet. A csoporton belül az elmúlt években egyre inkább előtérbe kerülő biodizájn tárgykörébe tartozó növeszthető anyagok (kombucha, micélium¹) kutatása folyik, emellett pedig az organikus tervezésbe integrálható anyagok és technikák (növényi festés, digitális tervezés stb.) is megjelennek.

Az etikus tervezésen túl a Szimbio Lab csoport fontosnak tartja a fenntarthatósággal kapcsolatos társadalmi szerepvállalást. Ennek köszönhetően a növeszthető és egyéb, az organikus dizájnhoz tartozó anyagkutatás mellett kiemelt szerepet kap az oktatás. A csoport tagjai rendszeresen tartanak az említett témakörökben elméleti és gyakorlati műhelyfoglalkozásokat, anyagbemutatókat.

A Szimbio Lab első nagyobb lélegzetű projektje az Európai Szolidaritási Testület és a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület támogatásával megvalósult, a 2022. évet felölelő edukációs program. Az eseménysorozat célja, hogy a biodizájnnal és a fenntartható, organikus tervezéssel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok szélesebb körben is hozzáférhetővé váljanak. Az a tapasztalat, hogy ebben a témakörben nagyon kevés a megosztásra kerülő érdemi információ, ezért a csoport tagjai fontosnak tartják, hogy hozzájáruljanak a biodizájnnal kapcsolatos hazai párbeszéd előmozdításához. A program szándéka, hogy innovatív módszerek bevonásával olyan oktatási tartalmakat osszanak meg a résztvevőkkel, amelyek az organikus dizájn jelentősége mellett rávilágítanak a fenntarthatósággal kapcsolatos társadalmi felelősségvállalás fontosságára is.

A program során két nyitott műhelynapon és nyolc workshopon járják körbe az oktatók a résztvevőkkel a fenntartható gondolkodás és tervezés mibenlétét. Az alkalmak tárgyai a fenntartható, organikus dizájn köré csoportosulnak. Ezen belül teret kapnak a növeszthető alapanyagok (kombucha, micélium), a főzéssel, elsődleges hulladékból előállítható bioplasztikok, a digitális tervezési módszerek és a különböző növényi színezési eljárások (ecodye, ecoprint). Egy-egy foglalkozás során elméleti és gyakorlati tudásátadás is történik, aminek köszönhetően a résztvevők aktívan, saját tapasztalatokat szerezve kapnak képet a fenntartható tervezés mibenlétéről. A workshopok mellett a program részét képezik a témába vágó műhelylátogatások is, ahol a résztvevők betekintést nyerhetnek abba, hogy a fenntartható tervezési modellek hogyan működnek éles piaci helyzetekben.

Az Európai Szolidaritási Testület és a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület mellett a FabLab

1. ábra. Micélium anyagbemutató

2. ábra. Micélium workshop

3. ábra. Kombucha anyagbemutató

¹ A micélium egy gomba vegetatív test, amely képes megváltoztatni alakját és alkalmazkodni az adott növekedési körülményekhez. A kombucha gomba egy mikroorganizmus-kultúra.

4. ábra. Kombucha workshop

Budapest, mint befogadó, a foglalkozások helyszínét biztosító szervezatként vesz részt a pályázatban.

Az oktatási program elsődleges célcsoportja a fiatal, szakképzésben és felsőoktatásban résztvevő ifjúsági réteg. Ezen belül fő célcsoportot jelentenek azok a 16 és 35 év közötti lányok/nők, akik nyitottak a fenntartható tervezés és életmód felé, és korlátozott anyagi lehetőségeik okán nem tudnak eljutni hasonló workshopokra. Ebből kifolyólag a program összes alkalma ingyenes. Az egyes témákat olyan formában alakították ki, hogy előképzettség nélkül is érthető, befogadható és saját munkásságba, szemléletmódba beépíthetőek legyenek az elhangzó tartalmak. Annak érdekében, hogy a célközönség szélesebb rétegeit elérjük, az öt téma köré csoportosuló alkalmakat (nyitott műhely, micélium biodizájn, kombucha biodizájn, digitális dizájn, növényi festés) kétszer tartjuk meg.

gerincét az anyagismereti bemutató alkotta, ahol a résztvevők Kis-Baraksó Alexandra és Már földi Dóra előadásán tájékozódhattak a klasszikus organikus és az innovatív, fenntartható szemlélet terjedésével egyre inkább előtérbe kerülő, környezetkímélő textil alternatíváiról. Szóba került a *greenwashing* jelenség és a lokális, valóban fenntartható anyagok használatának fontossága a „trendi”, sokat utazó, sokszor kőolajszármazékokkal megerősített, organikus anyagokkal kevert materiákkal szemben. Az alkalom második részében a résztvevők kipróbálhatták a növényi festés folyamatát és a megfestett, lézervágott organikus filcekből elkészíthették saját, kisméretű tárolóikat.

A sorozat következő alkalma a micélium biodizájn workshop volt. Ezt az alkalmat április 13-án rendezték meg. A jelentkezőket Már földi Dóra vezette be a gombák és a hozzájuk kapcsolódó anyagvezérelte tervezés metódusának elméleti és gyakorlati alapjaiba. Az anyagbemutatóval (1., 2. ábra) egybekötött tudásátadást egy micélium növesztő közeg összeállítása követte, amit hazavéve a résztvevők végig tudták követni a biokompozit növesztés folyamatát.

Május 4-én az érdeklődők a kombucha biodizájn workshopon vehettek részt. Az előző biodizájn alkalomhoz hasonlóan itt is elméleti és gyakorlati tudnivalókat osztották meg a témával kapcsolatban (3., 4. ábra). A workshopot ez esetben Kis-Baraksó Alexandra vezette, akinek segítségével a résztvevők a foglalkozás második felében elkészítették saját növesztő kultúrájukat.

A Szimbio Lab oktatási programja további eseményekkel folytatódik, amelyekről az érdeklődők a www.szimbiolab.com oldalon tájékozódhatnak.